

1.Krón; 22:2-6.

Nagy feladat van a kis Salamon előtt. Salamon, a későbbi bölcs király, még tapasztalatlan ifjú, de olyan házat kell majd felnőtt korában építenie az Úrnak, hogy hírneve és ékessége mindent felülmúljon az egész földön. – Dávid pedig, mint lelkiismeretes szülő, odakészít mindent Salamon keze ügyébe, hogy ha majd eljön Salamon ideje, ha majd Salamon felnő, és Salamon lesz már a király, akkor legyen miből építkeznie. Dávid odakészít mindent, hogy Salamon felépíthesse templomát az Úrnak.

Nagyon fontos Dávidnak ez a viselkedése. Dávid valami olyat akar megvalósítani, ami nemzedékeket ível át, amihez generációk összefogására van szükség. S nem azért, mert van valami beteljesületlen álma, amit a fiában akar beteljesülni látni. Nem arról van szó, hogy Dávidnak nem sikerült valami, és azt erőszakolja, hogy a fia azt valósítsa meg. Talán tudunk ilyenre is példát, hogy valakiből nem lehetett valamiért pl. orvos, és mindenáron azt forszírozza, hogy a gyereke menjen orvosira, noha annak semmi kedve és tehetsége hozzá. Az ilyesmi nagyon rossz dolog, de itt nem erről van szó. Hanem arról, hogy Dávidot érdekli a jövő, és érdekli fia, sőt egész népe jövőbeli boldogulása. És mert Dávid is bölcs ember, ezért tud ezzel kapcsolatban is néhány egyszerű szabályt.

Először is akkor lehet egy család, de akár egy nép is sikeres, ha a nemzedékek munkája egymásra épül. Ha a nemzedékek nem lerombolják az elődök munkáit, hanem felhasználják, és tovább építik azt, amit az ősök rájuk hagytak. Saját munkájuknak pedig nem emésztik fel összes gyümölcsét, hanem a megtermelt javakat át akarják adni a jövő nemzedéknek, hogy az építkezhesen belőle. Ez az első általános igazság, melyet bárki tudhat, még csak istenfélő embernek se kell hozzá lenni. – Mégis sokan nem tudják. Engem nagyon megdöbbsentett, amikor először hallottam valakitől, hogy őt nem érdekli, hogy mi lesz majd az unokája idejében. Őt nem érdekli, hogy akkor hogyan élnek itt az emberek. Nem érdekli, hogy magyarul beszélnek-e majd akkor ebben az országban, s nem érdekli, hogy szegénység lesz vagy gazdagság, béke lesz-e vagy háború. Miért is érdekelné, hisz ő akkor már nem fog élni. Amikor először hallottam ilyen álláspontot, rendkívül elcsodálkoztam, mert azt hittem, hogy ilyen nincs. Azóta már nem csodálkozom, mert emberek tömegével találkoztam már, akiket nem érdekel. S az ilyen emberek nem akarnak áldozni a jövőért. Nem akarnak nagy áldozatokat hozni a gyermekeikért, sőt, gyermekeket se nagyon akarnak. S természetes, hogy az ilyen ember még kevésbé akar áldozni a hazáért, a népért, a közösségért. – Dávid nem ilyen ember volt. Neki fontos volt gyermekének boldogulása. Neki fontos volt az ígéret, melyet a távolabbi utódairól is kapott, hogy leszármazottai ülnek majd a trónon. Neki fontos volt, hogy unokája és dédunokája, és még annak a dédunokája is sikeres és boldog ember lehessen. És fontos volt az is, hogy a népe és hazája is fennmaradjon, és békében és boldogan élhessen. Miért volt neki ez fontos? Miért számított neki, hogy mi lesz fiával és népével, mikor ő már nem is él? – Erre nincs ésszerű válasz. Erre a kérdésre csak egy válasz van, a szeretet. Dávid szerette fiát és népét. Máskülönbem nem hozott volna nagy áldozatot azért, hogy azt a rengeteg követ, vasat, cédrusfát és rezet összegyűjttesse egy olyan templomépítkezéshez, melynek a végeredményét ő már nem is láthatja. Ha nem a szeretet hajtotta volna, akkor ezen a sok pénzen, amin építőanyagot vásárolt, inkább elment volna síelni a hegyekbe, vagy befizetett volna egy világműre, hogy megnézzé közelről az ókori világ hét csodáját. De akár el is kártyázhatta vagy háborúzhatta volna a teljes összeget, vagy vásárolhatott volna magának még ezer feleséget. Biztos meg volt a módja annak az ókorban is, hogy egy király elszórja az adóbevételeket, és üres kincstárat hagyjon a jövő nemzedékekre, ahogyan ma szokásos, hogy csak államadóságot hagy egyik kormány a másikra. De Dávid nem ezt tette, mert ő szerette családját és népét, és tudta az egyszerű igazságot, hogy családja is és népe is akkor lehet sikeres, ha a generációk egymásba kapaszkodva dolgoznak a jövőért.

A másik egyszerű szabály, amit Dávid tudott az az, hogy a siker akkor párosulhat boldogsággal, ha az egész összefogás és a generációk egymásra épülő igyekezete Isten dicsőségére van. Ezért volt az, hogy egy templomépítésben nyilvánult meg a történetben a nemzedékeket átívelő közös munka. A nemzedékek együtt vannak Isten színe előtt, és közös igyekezettel Isten dicsőségére élnek. – S Dávid tudta, hogy amíg ez így folytatódik nemzedékről nemzedékre, addig van jóléte, sikere, öröme és boldogsága gyermekeinek, leszármazottainak és az egész népnek. És Dávid ezért nagy áldozatot hoz: Követ fejtet, fát vásárol, vasakat szerez be, és rezet halmoz fel, hogy mindent odakészítsen ahhoz, hogy fia be tudja tölteni Istentől nyert küldetését, templomot tudjon építeni az Úrnak, olyat, melynek hírneve és ékessége felülmúl mindent. Dávid ezért dolgozik, mert Dávidnak ebben a történetben két szereplő a fontos, Isten és a gyermek.

És ennyiben ez a történet pont olyan, mint a hitoktatás. Mert a hitoktatásban mi, felnőttek, lelkészek, hitoktatók és jó esetben a szülők is azon fáradozunk, mint annak idején Dávid; Igyekszünk odakészíteni a gyerekeknek mindent, amire szükségük lesz ahhoz, hogy életük templomát felépítsék. Mert sikeres emberek akkor is lehetnek, ha csak karriert vagy családot, vagy gazdagságot építenek. De sikereik akkor párosulnak majd boldogsággal is, ha életük templomát is felépítik. Nem kő templomra gondolok itt, és ezért nem is követ, fát, vasat és rezet készítünk oda a gyerekeknek a hitoktatás folyamatában. Lelki templomról van itt szó. Arról, amit az Újszövetség így fejez ki: Ti vagytok az Isten temploma. (1Kor; 3:16-17.) Másképp mondva azt jelenti ez, hogy olyan életet építhessenek gyermekeink, amelyben helye, sőt főhelye van az Istennek, azaz megszentelt életük lehessen.

A hitoktatás célja ugyanis az, hogy valóra váljon a gyermekek életében az, amit az egyik kis hittanosom írt a szintfelmérő dolgozatában (még csak most van a tanévnitő, de már ilyet is írtunk). Azt írta ugyanis arra a kérdésre, hogy hol van most Jézus, hogy „a szívünkben”. S ha ez a mondat igazzá válik, akkor elérte a hitoktatás a célját. Ha Jézus van a szívben, akkor felépült életünk temploma, s akkor minden minket körülvevő nehézség ellenére is alapvetően belső békében élő, boldog emberek lehetünk. S mi, lelkészek és hitoktatók ezen a nagy célon dolgozunk, hogy ez a gyermekek életében így történjen.

De ahhoz, hogy ez így történhessen, a nemzedékeknek csakugyan össze kell fogni. Isten nem véletlenül beszél arról a második parancsolatban, hogy a szülők viselkedése hatással van a gyermekek életére. Mert ahhoz, hogy a gyermekek sikerrel végezhesék életük templomának felépítését, és életüket úgy építsék, hogy az nekik boldogságot, Istennek pedig dicsőséget szerezzen, ahhoz nekünk, az előttük járóknak, szülőknek és lelki vezetőknek egy csomó mindent oda kell készítsünk a gyermekek lelkébe, amiből majd ők építkezni tudnak. Oda kell készítenünk a lelki templom alapköveit, Isten ígét. Ezért tanítjuk a bibliai történeteket, melyekből megismerhetik az Isten és az ember tulajdonságait. Oda kell készítenünk a lelki gerendákat is, azaz meg kell láttassuk velük az összefüggéseket. Ezért tanítunk hitvallásos és etikai tanokat nekik, hogy megértsék a hit és a saját életük összefüggését. Odakészítjük számukra a lelki kapukhoz való sarokvasakat, az imádságot, mellyel meg tudják nyitni szívüket, életüket az Isten előtt. És oda kell készítenünk számukra a lelki rezet, a jócselekedetekre való készséget, mert ezzel tudják ragyogóan visszatükrözni és hirdetni az Isten jóságát a világban. Ha odaadjuk, odakészítjük nekik mindezt, a bibliaismeretet, a hit- és önismeretet, az imádságos lelkületet és a jóra való készséget, akkor okkal remélhetjük, hogy felépítik ezek segítségével életük templomát, és boldog emberek lesznek.

De hogyan lehetséges ez? Hát, ahogy Dávid esetében is, sok munkával, sok áldozattal. Mert munkát igényel a gyülekezet részéről a gyerekeknek és ifjaknak szervezett napok, alkalmak, táborok és egyébek megszervezése, túl a hittanórákon és gyerek-istentiszteleteken. És áldozatot igényel a szülőktől, hogy ezekre hozzák, lelkesítsék, esetenként befizessék gyermekeiket. S felvetődik a kérdés, miért is hozzuk meg ezeket az áldozatokat? – a válasz itt is csak az lehet, ami Dávid esetében: Mert szeretjük Istent, és szeretjük gyermekeinket.

Amennyiben ez így van, imádkozunk azért, hogy legyen erőnk, kitartásunk, lelkesedésünk, hogy örömmel dolgozzunk és hozzunk áldozatokat azért, hogy gyermekeink Istennel élő boldog emberek lehessenek, és hogy az ez irányú igyekezetünket Isten áldása sikerrel koronázza. Ámen.

1. Milyen feladat elvégzését akarta Dávid megkönnyíteni Salamonnak? Hogyan értelmeztük ezt a mi helyzetünkre az Újszövetség segítségével? (vö. 1Kor; 3:16-17.)
2. Mi mindent készített oda Dávid Salamonnak? Hogyan találtuk meg ezeknek a dolgoknak a lelki párhuzamát az igemagyarázatban?
3. Mi motiválta Dávidot abban, hogy áldozatokat hozzon egy olyan építkezésért, melynek az eredményét nem élvezheti, még csak nem is láthatja?
 - a) A ti családokban mennyire fognak össze a nemzedékek, esetleg testvérek egymás segítésére és közös célokért? Volt esetleg olyan cél, családi vállalkozás vagy bármi, amiért három vagy több generáció is dolgozott egymásra építkező módon a családokban?
 - b) Téged mennyire érdekel az, hogy az unokáddal, dédunokáddal mi lesz majd? S mennyire érdekel, hogy a reformátussággal vagy hazánkkal mi lesz majd kétszáz év múlva? Lelkesít az, hogy dolgozhatsz azért, hogy Isten terve a távoli jövőben megvalósuljon?
 - c) A te lelki építkezésedet segítette valaki? Hogyan?
 - d) Te hogyan segítetted és segíted a következő generációk lelki építkezését családban és a gyülekezetben?
 - e) Tapasztalataid megerősítik a prédikációnak azt a tételét, hogy az, akinek a szívében Jézus él, alapvetően belső békeséggel van az olykor viharos körülmények között is?